



Voor de tweede keer die avond werd Richard door een vrouw gestoken.

Met een schok van pijn was hij opeens klaarwakker, en snel omklemd hij haar magere pols om te verhinderen dat ze zijn dijbeen zou openrijten. Haar uitgemergelde gestalte was gehuld in een sjofele jurk die helemaal tot aan haar hals was dichtgeknoopt. In het zwakke schijnsel van verafgelegen kampvuren zag Richard dat het vierkante lapje op haar hoofd, dat onder haar hoekige kaak was gestrikt, uit een vodge gerafelde jute leek te bestaan.

Ondanks haar tengere figuur, ingevallen wangen en gekromde rug had ze de woeste blik van een roofdier. De vrouw die hem eerder die avond had gestoken, was zwaarder geweest, en sterker, maar ook háár ogen hadden een vurige haat uitgestraald.

Het dunne mes dat deze vrouw hanteerde was bovendien kleiner. Hoewel het een pijnlijke steekwond had veroorzaakt, zou het veel erger zijn geweest als ze zijn dijspier had doorsneden, zoals ze kennelijk van plan was geweest, te oordelen naar de manier waarop ze het mes vasthield. Het leger van de Imperiale Orde bekommerde zich niet om slaven met zware verwondingen; ze zouden hem domweg hebben gedood. Dat was vermoedelijk van meet af aan haar bedoeling geweest.

Met opeengeklemd kaken van opblaaierende woede hield Richard de pols van de tegenstribbelende vrouw in een ijzeren greep en verdraaide haar arm toen hij haar gebalde vuist omhoog hield om het mes uit zijn been te trekken. Er droop een druppel bloed van de punt.

Moeiteloos kon hij haar in bedwang houden. Ze bleek niet de sterke moordenaar te zijn die hij eerst had gevreesd. Haar drang, haar intentie, haar gretigheid waren echter even boosaardig als die van elk willekeurig lid van de binnenvallende horde waar ze achteraanliep. Toen ze kermde van pijn steeg er bij elke hijgende ademhaling wasem op in de koude lucht. Richard wist dat hij haar alleen maar een nieuwe kans zou gunnen om de klus te klaren als hij haar zacht aanpakte. Ze had handig gebruik gemaakt van het verrassingselement; een tweede kans wilde hij haar niet geven. Terwijl hij haar pols nog steeds stevig vasthield, ontworstelde hij het mes aan haar greep.

Pas toen hij het lemmet in zijn bezit had, verslaptte hij de druk op haar arm. Hij had haar arm kunnen breken, en dat zou haar verdiende loon zijn geweest, maar dat deed hij niet. Dit was niet het juiste moment, noch de juiste plek om opschudding te veroorzaken. Hij wilde zich alleen van haar bevrijden. Nadat hij haar onschadelijk had gemaakt, duwde hij haar van zich af.

Zodra ze struikelend tot stilstand was gekomen, spuugde ze naar hem. 'Jij zult het team van de grote en roemrijke keizer Jagang nooit verslaan. Jullie zijn allemaal honden, stuk voor stuk! Jullie uit de Nieuwe Wereld hierboven zijn allemaal heidense honden!' Dreigend keek Richard haar aan, om te zorgen dat ze niet nog een mes tevoorschijn haalde en hem opnieuw aanviel. Hij tuurde langs haar heen om te controleren of ze handlangers had. Hoewel er soldaten in de buurt waren, vlak achter het omheinde veldje met bevoorradingswagens, werden zij door hun eigen zaken in beslag genomen. Er leek niemand met de vrouw te zijn meegekomen.

Toen ze weer naar hem spuugde, viel hij naar haar uit. Naar adem snakkend van schrik deinsde ze achteruit. Nu ze de moed had verloren om een man neer te steken die wakker was en zich kon verdedigen, wierp ze hem nog een laatste valse blik toe en verdween daarna in de nacht. Richard besepte dat de zware ketting aan de halsband om zijn nek niet lang genoeg was om haar te kunnen pakken, maar dat kon zij niet weten en daarom was de dreiging overtuigend genoeg geweest om haar af te schrikken.

Zelfs midden in de nacht was het bedrijvig in het enorme legerkamp waarin ze was weggevlucht. Als een groot, ongedurig beest had het haar opgeslokt.

Veel soldaten lagen te slapen, maar anderen leken voortdurend in de weer met het repareren van werktuigen, het maken van wapens, met koken, eten of drinken en het vertellen van woeste verhalen rond het kampvuur om de tijd te verdrijven tot de volgende gelegenheid om te moorden, te verkrachten en te plunderen. Het was alsof er de hele nacht lang mannen waren die zich met elkaar wilden meten, soms met spierkracht, soms met messen. Af en toe verzamelde zich een kleine menigte om naar zulke krachtmetingen te kijken en op de uitkomst te wedden. Patrouillerende bewakers die op zoek waren naar tekenen van ernstige ongeregeldeheden, soldaten die vertier zochten en kampvolgers die op een aalmoes uit waren slopen de hele nacht rond in het kamp. Nu en dan kwamen er mannen voorbij om Richard en zijn medegevangenen in ogenschouw te nemen.

Tussen openingen in de wagens kon Richard enkele kampvolgers zien die hoopten eten of zelfs een muntje te kunnen verdienen door de ene na de andere groep af te gaan om voor de mannen fluit te spelen en te zingen. Anderen boden aan de soldaten te scheren, hun kleren te wassen en te verzorgen of hun huid te tatoeëren. Na korte onderhandelingen verdwenen verschillende van die schimmige figuren met de mannen in hun tent. Anderen dooldden door het kamp op zoek naar buit om te stelen. En een paar van hen die 's nachts op pad waren, liepen met moordplannen rond.

Te midden van het gewoel, op een gevangenseiland gevormd door een kring van bevoorradingswagens, lag Richard geketend met andere gevangenen die waren opgepakt om in het Ja'La dh Jin-toernooi te spelen. Zijn team bestond grotendeels uit geregelde troepen van de Imperiale Orde, maar die sliepen verderop in hun tenten.

Er was nauwelijks een stad onder het gezag van de Orde die niet over een Ja'La-team beschikte. Als kind hadden deze soldaten het spel al gespeeld sinds ze nog maar net hadden leren lopen. Ze verwachtten allemaal dat Ja'La voor hen ook zou blijven bestaan nadat de oorlog was afgelopen. Voor veel soldaten van de Orde was Ja'La dh Jin – het Spel des Levens – op zichzelf al een zaak van leven en dood, bijna gelijk aan de zaak van de Orde.

Zelfs voor een broodmager oud vrouwtje dat haar keizer in de oorlog volgde en van de restjes van zijn veroveringen leefde, was

moord een aanvaardbaar middel om haar favoriete team aan de overwinning te helpen.

Voor een legerdivisie was een zegevierend Ja'La-team net zo'n bron van grote trots als voor een willekeurige stad. Commandant Karg, de officier die voor Richards team verantwoordelijk was, had zich dan ook voorgenomen te triomferen. Een overwinnend team kon de betrokkenen aanzienlijk meer concrete voordelen opleveren dan roem alleen. De aanvoerders van de topteam werden invloedrijke mannen. De beste Ja'La-spelers groeiden uit tot helden die met alle mogelijke weelde werden beloond, waaronder talloze vrouwen die ernaar hunkerden om bij hen te zijn.

's Nachts werd Richard vastgeketend aan de wagens waarop de kooien stonden waarin hij en de andere gevangenen werden vervoerd, maar bij de wedstrijden onderweg was hij de spits van het team, die door commandant Karg was belast met het verwezenlijken van zijn ambitie om te gloriëren in het toernooi in het hoofdkampement van keizer Jagang. Richards leven hing af van hoe goed hij zijn werk deed. Tot dusver had hij commandant Kargs vertrouwen in hem beloond.

Van begin af aan had Richard voor de keuze gestaan om zich achter commandant Kargs streven te scharen of op de meest gruwelijke manier te worden afgemaakt.

Toch had Richard zijn eigen redenen waarom hij zich als 'vrijwilliger' had aangemeld. En die drijfveren waren voor hem belangrijker dan wat dan ook.

Hij wierp een blik opzij en zag dat Johnrock, die aan dezelfde transportwagen was geketend, op zijn rug lag te slapen. De man was molenaar van beroep en zo stevig als een eikenboom. In tegenstelling tot de spitsspelers van andere teams stond Richard erop eindeloos te oefenen wanneer ze niet op reis waren. Dat beviel niet iedereen in zijn team, maar toch volgden ze zijn instructies op. Zelfs terwijl ze in hun kooi naar de hoofdmacht van de Imperiale Orde werden vervoerd, analyseerden Richard en Johnrock hoe ze het beter hadden kunnen doen, verzonnen ze codes voor speltactieken die ze vervolgens van buiten leerden, drukten zich op en deden andere oefeningen om kracht op te bouwen.

Kennelijk had de uitputting het gewonnen van het lawaai en de verwarring in het kamp, want Johnrock lag te slapen als een roos, niet beseffend dat hun reputatie mensen de nacht in had gelokt

die de kansen van hun team wilden torpederen nog voordat ze het toernooi hadden bereikt.

Ook al was Richard nog zo moe, meer dan af en toe een hazenslaapje was hem niet gegund. Hij merkte dat hij moeite had met slapen. Er was iets mis, iets wat niet te maken had met de talloze problemen die om hem heen kolkten. Het had zelfs niets te maken met de directe wereldse gevaren waaraan hij als gevangene blootstond. Dit was iets anders, iets wat diep vanbinnen zat. Op de een of andere manier deed het hem denken aan de keren dat hij koorts had gehad, maar ook dat was nu niet het geval. Hoe nauwkeurig hij het ook probeerde na te gaan, de aard van het gevoel bleef moeilijk te definiëren. Hij was zo in de war door de onverklaarbare indruk dat er uiteindelijk alleen een onbestemd angstig voor gevoel overbleef.

Afgezien daarvan werd hij te zeer in beslag genomen door gedachten aan Kahlan om te kunnen slapen. Als gevangene van keizer Jagang kon ze niet ver weg zijn.

Toen hij 's avonds laat met Nicci bij een kampvuur had gezeten, had ze weleens in de vlammen gestaard en hem toevertrouwd dat Jagang haar had misbruikt. Die verhalen knaagden aan Richards ziel.

Hij kon het kamp van de keizer niet zien, maar toen ze eerder op de dag door het uitgestrekte kampement waren gereden, had hij de imposante commandotenten gezien. Dat hij na al die tijd zomaar in Kahlans groene ogen had kunnen kijken, ook al was het maar heel even, had hem vervuld met blijdschap en opluchting. Eindelijk had hij haar gevonden, en ze leefde nog. Hij móést een manier vinden om haar te bevrijden.

Toen Richard er vrij zeker van was dat de laatste vrouw die hem had gestoken niet meer in de schaduw op de loer lag om nog een poging te wagen, trok hij ten slotte zijn hand weg om de wond te inspecteren. Die zag er minder slecht uit dan hij had gedacht. Als hij net zo diep had liggen slapen als Johnrock zou hij er veel erger aan toe zijn geweest.

Hij vermoedde dat het eigenaardige gevoel dat hem uit zijn slaap had gehouden, hem in feite een dienst had bewezen.

Hoewel de wond in zijn been pijn deed, was die niet ernstig. Door de stevige druk van zijn hand was het bloeden gestelpt. De wond die hij eerder die avond had opgelopen, was eveneens pijnlijk,

maar ook die viel hem mee. Omdat de vrouw met de punt van het mes zijn schouderblad had geraakt, werd de moordaanslag verijdeld.

De dood had hem die nacht al tweemaal bezocht en was met lege handen vertrokken. Richard herinnerde zich de oude volkswijsheid dat kommer drie kinderen verwekte. Hij hoopte dat hij het derde kind nooit tegen het lijf zou lopen.

Juist toen hij zich op zijn zij had gedraaid om te proberen nog even te slapen, zag hij een schaduw tussen de wagens door glijpen. De manier van lopen leek echter eerder doelbewust te zijn dan heimelijk. Richard ging rechtop zitten toen commandant Karg naast hem bleef staan.

In het zwakke licht kon Richard duidelijk de getatoeëerde schubben zien waarmee de rechterkant van het gezicht van de man was bedekt. Zonder de leren schouderplaten en borstschilden die de commandant meestal droeg, of zelfs maar een hemd, zag Richard dat het schubbenpatroon over zijn hele schouder liep en ook een deel van zijn borst besloeg. Door de tatoeage zag hij eruit als een reptiel. Richard en Johnrock noemden de commandant onder elkaar ‘Slangenkop’. Die naam was in meer dan één opzicht toepasselijk.

‘Wat doe jij daar, Ruben?’

Ruben Rybnik was de naam waaronder Johnrock – en de rest van het team – Richard kende. Die naam had hij opgegeven toen hij gevangen werd genomen. Als er ergens één plaats was waar zijn echte naam hem gegarandeerd het leven zou kosten, dan was hij uitgerekend daar beland.

‘Proberen om nog wat te slapen.’

‘Je hoort een vrouw niet te dwingen om bij je te liggen.’ Commandant Karg wees met een beschuldigende vinger naar hem. ‘Ze is naar me toe gekomen en heeft me precies verteld wat je haar wilde aandoen.’

Richard fronste zijn voorhoofd. ‘Nee maar.’

‘Ik heb het je al eens eerder verteld: als je het keizerlijke team verslaat – als je het verslaat – mag je een vrouw uitkiezen. Maar tot dat het zover is, word je niet voorgetrokken. Ik sta niet toe dat iemand mijn bevelen naast zich neerlegt, en jouw soort al helemaal niet.’

‘Ik weet niet wat ze u heeft verteld, commandant, maar ze is hier

gekomen met de bedoeling om me te vermoorden. Ze wilde zorgen dat het keizerlijke team niet van ons zou verliezen.’

De commandant hurkte neer en liet zijn onderarm op zijn knie rusten terwijl hij naar de spits van zijn Ja’La-team keek. Hij zag eruit alsof hij Richard hoogstpersoonlijk zou willen ombrengen. ‘Daar trap ik niet in, Ruben.’

Het mes dat Richard nog maar kort tevoren van de vrouw had afgepakt, lag in zijn hand en drukte tegen de binnenkant van zijn pols aan. Van deze afstand zou hij de commandant hebben kunnen afslachten voordat de man wist wat er gebeurde.

Maar dit was niet het juiste moment of de juiste plek. Hij zou er Kahlan niet mee terugkrijgen.

Zonder zijn blik van de commandant af te wenden liet Richard het mes tussen zijn vingers draaien, waarbij hij de punt tussen zijn wijsvinger en duim hield. Het voelde goed om een lemmet in zijn hand te hebben, zelfs een dat zo klein was. Hij hield het heft van het mes naar de commandant toe gericht.

‘Hierdoor komt het dat mijn been bloedt. Hiermee heeft ze me gestoken. Hoe dacht u dat ik anders aan een mes kon komen?’

De betekenis – en het gevaar – van een mes in Richards bezit ging niet onopgemerkt aan de man voorbij. Even bekeek hij de wond in Richards dij en daarna pakte hij het mes aan.

‘Als u wilt dat we dit toernooi winnen,’ zei Richard met weloverwogen voorzichtigheid, ‘dan moet ik rust hebben. Ik zou heel wat prettiger rusten als er bewakers werden geplaatst. Als ik in mijn slaap word vermoord door een mager oud vrouwtje, dat waarschijnlijk op het keizerlijke team heeft gewed, dan zit uw team zonder spitsspeler en maakt het geen schijn van kans om te winnen.’

‘Je hebt wel een hoge dunk van jezelf, hè Ruben?’

‘U hebt een hoge dunk van me, commandant, anders had u me destijds in Tamarang allang laten ombrengen nadat ik tientallen van uw soldaten had gedood.’

Met zijn getatoeëerde schubben die door de kampvuren vaag werden verlicht leek de commandant op een slang die zin had in een lekker hapje.

‘Blijkbaar is spitsspeler zijn niet alleen gevaarlijk op het Ja’La-veld.’ Ten slotte ging hij staan en torende boven Richard uit. ‘Ik zal een bewaker neerzetten. Als je maar voor ogen houdt dat er

veel mensen zijn die vinden dat je helemaal niet zo goed bent. Per slot van rekening heb je ons al een spel gekost.’

Dat spel hadden ze verloren omdat Richard een van zijn mannen wilde beschermen, een gevangene genaamd York, die zijn been had gebroken in een gerichte aanval door de tegenpartij. Hij was een waardevolle man, een goede speler, en vormde daarom een doelwit. Dat was toegestaan volgens de regels die de Orde voor Ja’La hanteerde.

Door zijn gebroken been was York als speler en als slaaf plotseling nutteloos geworden. Nadat de man van het veld was afgedragen, had commandant Karg zonder plichtplegingen zijn keel doorgesneden. Voor het beschermen van de onderuitgehaalde speler in plaats van verder te spelen door de broc naar de andere speelhelft in de richting van het doel van de tegenpartij te brengen, had de scheidsrechter hun team gestraft door Richard van de rest van het spel uit te sluiten. Daardoor hadden ze verloren. ‘Het team van de keizer heeft ook een spel verloren, heb ik me laten vertellen,’ zei Richard.

‘Zijne Excellentie heeft dat team ter dood laten brengen. Zijn nieuwe team is samengesteld uit de beste mannen uit heel de Oude Wereld.’

Richard haalde zijn schouders op. ‘Wij zijn door diverse oorzaken ook spelers kwijtgeraakt, en die worden domweg vervangen. Er zijn er verschillende geblesseerd geraakt die niet kunnen spelen. Pas geleden heeft een van uw mannen een been gebroken. U hebt toen niets anders gedaan dan wat de keizer met zijn verliezers deed.

Volgens mij doet het er niet zo veel toe wie er in dit team hebben gezeten. We hebben allebei een spel verloren. Daarmee staan we quitte, en dat is het enige waar het om draait. We beginnen aan deze wedstrijd op gelijke voet. Ze zijn niet beter dan wij.’

De commandant trok een wenkbrauw op. ‘Denk je dat je net zo goed bent als zij?’

Richard bleef de man strak aankijken. ‘Ik zal zorgen dat we de kans winnen om tegen het keizerlijke team te spelen, commandant, en dan zien we wel wat er gebeurt.’

Een sluwe glimlach verspreidde zich over de schubben. ‘Hoop je soms een vrouwtje te mogen uitkiezen, Ruben?’

Richard knikte zonder de glimlach te beantwoorden. ‘Inderdaad.’



Commandant Karg had er geen idee van dat Richard al precies wist welke vrouw hij zou kiezen. Hij wilde Kahlan. Hij wilde haar meer dan het leven zelf, en hij had zich voorgenomen alles te doen om zijn vrouw te bevrijden uit haar nachtmerrie als gevangene van Jagang en zijn Zusters van de Duisternis.

Nadat commandant Karg een hele poos op Richard had neergekeken, gaf hij ten slotte met zucht toe. 'Ik zal mijn bewakers instrueren dat niemand mijn team mag lastigvallen in hun slaap, of het gaat ze de kop kosten.'

Toen de commandant in de nacht was verdwenen, ging Richard weer liggen om eindelijk zijn pijnlijke spieren te ontspannen. Hij zag de bewakers in de verte haastig een kordon rond de gevangen teamleden leggen. Het besef van wat er door toedoen van niet meer dan een achterbakse kampvolgster te verliezen viel, had commandant Karg tot actie aangespoord. In elk geval had de aanslag het mogelijk gemaakt dat Richard de rust kreeg die hij zo hard nodig had. Het viel niet mee om te slapen wanneer iedereen die dat wilde op je af kon sluipen en je de keel kon afsnijden. Nu was hij voorlopig in elk geval veilig, ook al was het noodzakelijk geweest het mes af te geven. Het andere, dat hij van de eerste vrouw had afgepakt, had hij gelukkig nog wel. Dat zat in zijn laars verstopt.

Om warm te blijven op de kale grond rolde Richard zich tot een bal op terwijl hij probeerde in te slapen. De grond had alle warmte van de vorige dag allang verloren. Zonder beddenzak of deken was hij gedwongen om van het slappe deel van de ketens een soort van kussen te vormen. De volgende zonsopgang zou niet lang meer duren. Buiten op de Azrith Vlakte zou het beslist niet veel warmer worden.

De dageraad zou de eerste dag van de winter inluiden.

Het rumoer van het kamp dreunde door. Hij was zo vreselijk moe. Terwijl zijn gedachten afdwaalden naar Kahlan, naar de eerste keer dat hij haar had ontmoet, naar zijn hart dat een sprongetje had gemaakt toen hij haar ten slotte weer in levenden lijve zag, naar hoe gelukkig hij zich voelde toen hij in haar mooie groene ogen keek, liet hij zich eindelijk door de slaap overmannen.



Het was een zacht, bovennatuurlijk geluid dat Richard uit zijn diepe slaap wekte, als een deur naar de wereld van de doden die open knarste.

Hij keek op en zag een gestalte gehuld in een mantel met een kap, die zich dreigend over hem heen boog. Er was iets in de houding, in de aanwezigheid zelf, waardoor de haartjes op zijn armen over-eind gingen staan.

Dit was beslist geen bedeesde, zwakke vrouw. Iets aan de manier van doen zei hem dat dit zelfs geen aanvaller met een mes was. Dit was iets veel ergers.

Richard wist zonder enige twijfel dat dit het derde kind van kommer was, en dat het hem zojuist had gevonden.

Hij ging rechtop zitten en schoof een stukje achteruit, waardoor hij een kostbare afstand wist te scheppen. Op de een of andere wijze waren commandant Kargs bewakers er niet in geslaagd de indringer tegen te houden. Hij keek vluchtig hun kant op en zag hen onbekommerd de wacht lopen. Omdat ze zo dicht op elkaar liepen, snapte Richard niet hoe iemand ongemerkt langs hen kon komen, maar toch was het zijn laatste bezoeker gelukt.

De gedaante met de kap sloop naderbij.

*De zuivering is begonnen.*

Verbluft knipperde Richard met zijn ogen. De spookachtige stem weergalmde in zijn gedachten, maar hij was er niet helemaal van overtuigd dat hij het echt had gehoord. De woorden leken zo- maar in zijn hoofd te zweven.

Voorzichtig stak hij twee vingers in zijn laars en tastte naar het

houten heft van het mes. Toen hij het had gevonden, trok hij het er langzaam uit.

*De zuivering is begonnen,* zei de gestalte opnieuw.

Het was geen echte stem. Het klonk niet als een man, maar ook niet vrouwelijk. De woorden leken niet hardop te zijn gezegd, maar waren eerder duizend fluisteringen tegelijk. Het leek alsof de woorden uit een andere wereld kwamen. Richard kon zich niet voorstellen dat een dode kon spreken, maar toch klonken de woorden volstrekt niet alsof ze van een levend wezen afkomstig waren.

Hij durfde er niet aan te denken wat hij tegenover zich had.

‘Wie ben je?’ vroeg hij, om tijd te rekken terwijl hij de situatie opnam.

Met een snelle blik naar beide kanten stelde hij vast dat er niemand te zien was; voor zover hij kon beoordelen, was de bezoeker alleen gekomen. De wachters keken de andere kant op. Ze waren op hun hoede voor iemand die langs de slapende gevangenen probeerde te glippen, maar op moeilijkheden binnen in de kring wagens waren ze niet bedacht.

De figuur leek opeens nog dichterbij te zijn, op slechts een meter afstand. Richard begreep niet hoe het schepsel zo vlak bij hem in de buurt had kunnen komen zonder dat hij het had zien bewegen. Als hij het had gemerkt, zou hij het beslist niet hebben toegelaten. Maar toch was het gebeurd.

Door de ketting die aan zijn halsband zat vastgeklonken was zijn bewegingsvrijheid behoorlijk beperkt als het op een gevecht aankwam. Voorzichtig verzamelde hij met zijn vingers de schakels van zijn ketting in zijn vrije hand. Als hij moest vechten, zou hij van de ketting een lus maken en die als een strop gebruiken. Met zijn andere hand probeerde hij nog steeds heimelijk het mes tevoorschijn te halen.

*Je tijd gaat vandaag in, Richard Rahl.*

Richards vingers op het mes aarzelden. Het had zijn echte naam genoemd. Niemand in het kamp kende zijn echte naam. Zijn hart bonkte in zijn keel.

Omdat het zo donker was, en vanwege de kap, bleef het gezicht voor hem verborgen. Richard zag alleen zwart, als de dood zelf, dat hem aanstaarde.

Misschien was dat ook wel zo, bedacht hij.

Hij hield zichzelf voor dat hij zijn verbeelding niet de vrije loop moest laten en raapte al zijn moed bijeen.

‘Wat zei je?’

Van onder de donkere mantel hief een arm zich naar hem op. Hij kon de hand niet zien, alleen de stof die eroverheen hing.

*Je tijd gaat vandaag in, Richard Rahl, op deze eerste dag van de winter. Je hebt één jaar de tijd om de zuivering te voltooien.*

Een onthutsend beeld van iets wat hem maar al te vertrouwd was drong zich aan hem op: de kistjes van Orden.

Alsof ze zijn gedachten lazen, begonnen de duizend fluisteringen van de dood te spreken.

*Jij bent een nieuwe speler, Richard Rahl. Daarom is de speeltijd nu opnieuw ingesteld. Vanaf vandaag, de eerste dag van de winter, begint het van voren af aan.*

Tot ruim drie jaar geleden had Richard een rustig leven geleid in Westland. De hele aaneenschakeling van gebeurtenissen was begonnen toen zijn echte vader, Darken Rahl, uiteindelijk de kistjes van Orden in handen had gekregen en ze voor het eerst in het spel had gebracht. Dat was vier jaar geleden, op de eerste winterdag.

De vingerwijzing om de drie kistjes van Orden uit elkaar te houden en te bepalen welk kistje geopend moest worden, stond in *Het boek van de getelde schaduwen*. Als jongeman had Richard dat boek uit zijn hoofd geleerd. Omdat hij de verbinding met zijn gave was kwijtgeraakt, kon hij zich de woorden van het boek niet meer herinneren; er was magie voor nodig om magische boeken te kunnen lezen of uit het hoofd te leren. Maar ook al kon hij zich de woorden niet meer voor de geest halen, doordat hij zich zijn eigen handelingen wel herinnerde, wist hij nog enkele grondbeginselen die in het boek uiteen werden gezet.

Een van de belangrijkste aspecten bij het gebruik van *Het boek van de getelde schaduwen* was controleren of de woorden die Richard van buiten had geleerd authentiek waren, controleren of dat belangrijke onderdeel bij het openen van de kistjes van Orden echt was. Het middel voor de verificatie was in het boek zelf vastgelegd.

De verificatie moest met de hulp van een Belijdster worden gedaan.

De laatste Belijdster die nog leefde, was Kahlan.

Het kostte Richard de grootste moeite om zijn stem terug te krijgen. ‘Wat je zegt is onmogelijk. Ik heb niets om in het spel te brengen.’

*Jouw naam is als speler genoemd.*

‘Mijn naam? Door wie?’

*Dat je als de nieuwe speler bent genoemd, is het enige wat ertoe doet. Je bent nu gewaarschuwd dat je vanaf vandaag één jaar hebt – en geen dag langer – om de zuivering te voltooien. Gebruik je tijd goed, Richard Rahl. Als je faalt, zal dat je leven kosten. Als je faalt, zal dat al het leven kosten.*

‘Maar dat is onmogelijk!’ riep Richard uit, terwijl hij een uitval deed en met beide handen de hals van de gedaante vastgreep.

De mantel zakte in elkaar.

Er zat niets in.

Hij hoorde een zacht geluidje, als een deur naar de wereld van de doden die dichtging.

Hij zag zijn hijgende adem als wolkjes in de donkere winternacht opstijgen.

Na wat hem een eeuwigheid toescheen, ging hij ten slotte weer liggen met de mantel over zijn bevende lichaam, maar hij kon zich er niet toe brengen zijn ogen te sluiten.

In het westen flitste de bliksem aan de horizon. In het oosten zou de eerste dag van de winter al snel aanbreken.

Tussen de bliksem en de dageraad, te midden van een vijand die in de miljoenen liep, lag Richard Rahl, leider van het D’Haraanse Rijk, vastgeketend aan een wagen te denken aan zijn gevangen vrouw, en aan het derde kind van kommer.